

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 4 frt. | Félévre . . . 2 frt.

Az „Erdélyi Gazda” előfizetőinek a „Méhészeti Közlöny” is megküldetik ingyen.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai a „Méhészeti Közlöny”-nyel együtt ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhészegylet tagjai egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Külön a „Méhészeti Közlöny”-re előfizetni nem lehet.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZÁM.

Ide intézendők ugy a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések, valamint az előfizetések és hirdetési pénzek is.

Hirdetések és melléletek a legolcsóbb árak mellett vétetnek fel.

Kéziratok nem adatnak vissza.

TARTALOM.

Körültekintés. Sz. P.-től.

Csikmegye állattenyésztése. III. T. Nagy Imrétől.

Utmutatás a szőlőragya (*peronospora viticola*) ellen való védekezésre.

Erdély gazdaközönségéhez.

Gazda-értekezlet Temesvárt.

Lóverseny és lókiállítás Maros-Vásárhelyt.

Vegyes közlemények.

Figyelmeztetés. Ősztündíjak adományozása. Bejelentett állatok. Sertés-orbáncz. A cserebogár pajodjainak pusztítása. Kosár- és nádfonat bevonására szolgáló lack. Új patkó. Miért fut össze a tej? Faoszlopok és körök tartóssá tétele. Használt parafadugók felújítása.

Piaczi értesítő.

Nyiltér.

Körültekintés.

(A kenyér. A keresk. minister leirata az alagsó szállítása ügyében. Állatkiállításunk küszöbén)

Egyetlen kérdés zugja át ma egész Európát: Németország és Oroszország kenyérkérdése; a mi ő utánuk legelső sorban Magyarországot érdekl.

Emlékeznek olvasóink, hogy lapunk jul. 18-án megjelent 29-ik számának vezércikkében megirtuk volt, hogy a gabona-termés hogyan ütött be az idén Európában. Megirtuk ott, hogy Oroszországnak rossz termése van és hogy semmit sem fog kivihetni, mert a mije van, saját magának van szüksége rá. Így hát Németországnak máshonnan kell fedeznie szükségletének azt a részét is, a mit eddig Oroszország szolgáltatott. E tekintetben pedig első sorban Magyarországra kell fordulni a figyelemnek, mint nagy nyerstermelő államra, tehát a gabonának az idén jó ára lesz.

Ez tényleg bekövetkezett, mert ugy a buza, mint a rozs 10 frton felül emelkedett. A rozsnak effectiv ára a budapesti tőzsdén 10 frt 25 krtól 10 frt 50 krig váltakozott; a mig a buza ára 10 frt 50 krtól 11 frt 20 krig emelkedett.

Oka ennek az, hogy Németország kenyérét a rozs képezi s ebből évenként átlag 10 $\frac{1}{2}$ millió métermázsát a külföld szokott szolgáltatni s eddig Oroszország egymaga 9 millió métermázsánál többet szállított. De az idén nem szállít, mert nincs fölöslege és az orosz kormány megtiltotta a rozs kivitelét.

Bárha Németország el van határozva, hogy kenyérét részben buzával fogja pótolni, mindazonáltal a gabona-árak csökkenése alig fog bekövetkezni, mert elvégre azt a 10 $\frac{1}{2}$ millió métermázsas gabona-szükségletet akár buzában, akár rozsban, vagy a kettőből együtt fedoztos-

sék is, a külföldről kell beszereznie a nélkül, hogy abban Oroszország participálna. A nagy kereslet pedig — tudjuk — a készletek magas árát eredményezi.

Amerika egymagában az árakat le nem nyomhatja, mert neki sem valami brillians termése volt először, másodsor pedig amugy sem vihetne ki többet, mint a mennyi fölöslege van, az pedig az Oroszországban visszatartott mennyiséget nem pótolhatja.

Legyenek tehát éberek gazdatársaink s terménykészletük értékesítésénél kivált a budapesti börzei árakra fektessenek sulyt, mert a börze szabályozza a nagybani árakat, nem a helyi piacok.

Emlékezni fognak olvasóink ama közleményünkre, melyben az erdélyi gazd. egylet a keresk. ministertől az alagsó tarifájának leszállítását kérelmezte. A következőkben adjuk a ministernek erre adott választ.

„Az erdélyi gazdasági egyletnek Kolozsvárt.

Az alagsó-küldemények vasuti szállítására nyújtandó viteldíjkezdvmények tárgyában f. évi julius hó 7-én 527. sz. a. elem terjesztett folyamodványára a következőkről értesitem az egyletet.

A magyar és osztrák vasutakon érvényben levő díjszabási I. részben foglalt áruosztályozás szerint alagsó-küldemények után, ha azok kocsi- és fuvarlevelenként legalább 1000 kg. mennyiségben szállítatnak, a viteldíj a C) osztályu árukra nézve megállapított díjtételek alapján számítható.

Miután a magyar kir. államvasutak vonalain 1890. deczember hó végéig érvényben volt árudíjszabás C) osztályu díjtételeit az alagsó-küldemények tekintetében ezen cikk értékéhez viszonyítva, magasaknak tartottam, ennél fogva a végből, hogy az alagsóvekeknek beszerzését a gazdaközönség részére lehetőleg megkönnyítem, akként rendelkeztem, hogy ilyenmü küldeményekre a C) osztály szerint esedékes díjtételeknél olcsóbb viteldíjak alkalmaztassanak.

Az erre vonatkozó rendelkezésem következtében lett érvényesítve az említett díjszabásban foglalt XXX. sz. kivételes díjszabás, melynek értelmében teljes kocsirakományokban szállításra kerülő alagsó-küldeményekre, ha ezek a magy. kir. államvasutak vonalaira legalább 100 km. távolságra továbbítottak, 300 km.-ig 0.16 kr., ezt meghaladó távolságoknál pedig 0.13 kr. egységtétel alkalmaztatott 100 kg. és 1 km.-ként, mihez még mindkét esetben

100 kg.-ként 4 krnyi kezelési illeték és a szállítási adó számítottatott hozzá.

Ezen díjszámítás alkalmaztatott a szóban levő cikkre mindaddig, mig a fentebb érintett árudíjszabás hatályban volt, vagyis f. évi január hó 1-éig, mely időpontban az államvasutak vonalain a jelenleg is fennálló új árudíjszabás életbe léptetve lett.

Ez utóbbi díjszabás utján az alagsó-küldeményekre különleges díjszámítást létesíteni szükségesnek nem mutatkozott, miután ezen árudíjszabásban a szállító közönség részére általában s különösen a kocsirakományi osztályokba sorozott árucikkre nézve olcsóbb viteldíjakat állapítottam meg, mint minők az ezelőtt érvényben volt díjszabás szerint fennállottak.

Ily irányu változás következett be a teljes kocsirakományokban szállított alagsó-küldemények díjszámítása tekintetében is, melyekre nézve az új díjszabás rendes vagyis C) osztályu tételei alapján a szállítási viszonylatok legnagyobb részében alacsonyabb viteldíj eredményeztetik, mint a minő a korábbi díjszabás XXX. sz. kivételes díjszabása szerint rendelkezésre állott.

Miután pedig az itt említett kivételes díjszabás szerint esedékes viteldíjak a közönség által éveken át megfelelőeknek találtattak, ennél fogva nem forog fenn indok arra, hogy a kérdéses küldemények tekintetében az ezekre nézve jelenleg alkalmazásban levő olcsóbb díjtételekből további mérséklés nyujtassék.

Az előadottakra való figyelemmel tehát az egyletnek kérelmére nézve további intézkedés szüksége nem forog fenn. Budapesten, 1891. évi julius hó 22-én. A minister helyett: *Lukács Béla*, államtitkár.

Hát biz ez a válasz nem kedvező, de a gazdasági egylet elhatározta, hogy az alagsó tarifájának lejobb szállítása érdekében további lépéseket tesz.

Az ez évi kolozsvári állatkiállításra a bejelentések már megtörténtek és a kiállításnak szép sikerét már most constatálhatjuk. Kivált 1—2 éves bika lesz jelentékeny számu kiállítva, a miből bizony a kormány vásároltathat tetszés szerinti mennyiséget.

Ámbár egyéb állatnemekből a bejelentett mennyiség a mult évit jóval meghaladja, sőt a kiállítók száma is nagyobb, de a lóosztálytól mégis még többet vártunk arra való tekintettel, hogy a díjak kerék ezer forinttal szaporodtak és hogy ugy az állam fiatal és teljes kora mó-

nek és hadsereg-remondák vásárlását kilátásba helyezte.

Az a reményünk egyébként, hogy a használati lódíjazásra (külön pályázat) még ezután fognak nagyobb számban jönni a bejelentések, minthogy erre a határidő aug. 28-án déli 12 óra és sok olyan ló bejelentésére és elővezetésére van kilátás, a melyek nem állítatnak a kiállítási istállóba.

Szóval az ideai kiállítás miatt a rendező bizottságnak alig lesz oka elégedetlenkedni.

Sz. P.

Csikmegye állattenyésztése.

III.

Lótenyésztésünk meglehetősen elhanyagolt állapotban van. Gazdáink közönyösek az állattenyésztés ezen ága iránt. Nem kell ezen jelenségnek felismerése végett a statisztika adataihoz fordulnunk, elég, ha egy országos vásár lóanyagát pillantjuk meg a vármegye bármelyik pontján. Azt látjuk, hogy az eladók és vevők legnagyobb kontingensét a sátoros cigányok teszik ki, a kik pedig köztudomás szerint vajmi csekély vásári forgó tökével mozdítják elő az adás és vevést. Nevezetesebb forgalmu lóvásárunk nincs is, miből önként következik, hogy a jobb anyag nálunk nem is kerül piacra, hanem legtöbbször kézből történik az adásvetés, vagy a vevő és eladó idegen vármegye piacát keresi fel árujával vagy keresletével. Magán tenyészmén alig van a vármegye területén 6—10 s e mellett az állam által a megye különböző hét községében elhelyezett 15 drb. állami mén is alig használtatik ki kellően, pedig a 15 állami mén közül 8 drb. ingyen van fedezésre engedve, 6 drb. 1 frtért és 1 drb. 2 frtért fedez. Ebből is látszik, mily csekélyek a mi igényeink s mily elhanyagolt lótenyésztésünk. A hajdan híres székely lónak nálunk ma-holnap hire sem lesz.

Nézetem szerint ezen állapotnak egyik legfontosabb oka az, mert a ló általában kényesebb természeténél fogva több figyelmet, gondozást és ápolást igényelvén s ebből folyólag hamarabb is kitéve lévén a különféle betegségeknek és könnyen átörökölhető hibáknak s mind e mellett rögtönös értékesökkenéseknek, fajunk nem nagy előszeretettel viseltetik irántuk s csak az épen elkerülhetlen szükséges számban tartja. Másik oka az, mert az ősi tenyésztésből nagyon hirtelen mentünk át a modern tenyésztésbe. Míg szabályrendeletek és tilalmak nem akadályozták, hogy a községi lócsordákban a heréletlen felejtett mének szabadon járjanak, addig legalább valamilyes csikók szaporították a létszámot; mióta pedig ez tiltva van, azóta meglehetősen megcsappant a kedv a tenyésztés iránt; mert jó tudnunk azt is, hogy a legtöbb székely kis gazdát nem is annyira a hágatásért fizetendő díj, mint inkább azon czeremoniális eljárás untatja a hágatástól, hogy kanczáját az ötödik-hatodik községbe kell vezetnie, hol a hágó mének székelnék, még pedig nem egyszer. Hozzájárul ehhez az is, hogy egyéb elfoglaltságai mellett nem ér rá megfigyelni az időpontot, mikor a mént igénybe kell vétetnie, vagy kanczáira épen azon időben van szüksége. Ezek apró dolgok igaz; de sokszor igen fontos kérdések igen-igen apró körülményeken fordulnak meg. Ha községeink, vagy a községi birtokosságok összeségei, legalább egy-egy hágó-mént szerezhetnének be, azonnal lendületet venne lótenyésztés-ügyünk.

A vármegyénkben levő 12.221 drb. lóállományból, minden □ kilométerre csak 2.72 drb. s minden 1000 lakóra 110.10 drb. s minden 100 kat. hold művelés alatt álló földre 2.67 drb. ló esik. A kancza-állományból minden 100 drbra 34.70 csikó.

A sertésstenyésztés a közelebbi múlt évok-

ben szép lendületet vett. 1883. és 85-ben 56 drb. kisjenői keresztezett fajkant és 30 drb. koczáat hozatott a gazdasági egylet a kolozsmonostori gazd. tanintézetől s azokat a községek és egyes tenyésztők közt kiosztva, megvetette alapját a vármegyei sertésstenyésztés jobb jövőjének. Az addig tenyésztett hosszú sörényű, lapos testű, hosszú hegyes orru, nehezen hizó veres disznót, néhány év alatt teljesen kiszorította a portált sertés. Értelmesebb gazdáink nagy buzgósággal selejtitették ki a régi fajt, úgy, hogy annak már alig lehet nyomát találni. A különböző keresztésekből oly szép állomány fejlődött, hogy ma már úgy minőség, mint számra nézve hova-tovább több reménnyel nézhetünk állattenyésztésünk ezen ága fejlődése elé. E téren elértük, hogy messze vidéhről jövő kereskedők jönnek piacainkra s falánként veszik és hajtják el sertéseinket.

A fajta javulás mellett, hogy sertésstenyésztésünk számban nem fog magasra emelkedni, az előre megjósolható, mert gazdaközönségünk általában kis gazdákból állván, többnyire csak oda törekszik, hogy házi szükséglete fedezésére elegendő ölnivalója legyen. A számbeli szaporodást akadályozza az is, hogy a sertésnyáj legelője az ugarhotár lévén, a nyári legnagyobb melegekben nem mindig és mindenütt kapja meg a nyáj a friss ivó vizet és delelő árnyékot, minek következtében nagy a halandóság s e miatt a járványok is nagy pusztításokat visznek végbe a községi sertésnyájak közt. A számbeli szaporodás akadályozója az is, mert makkot termő erdőség megyénk területén aránylag kevés lévén, a hosszú téli tartás sokba kerül. A sertések közt nyáranként uralgó különféle járványok megakadályozására igen hathatós intézkedés lenne, ha községeink a sertések nyári legeltetésének járását olyképen osztanák be, hogy a meleg hónapokban erdeink elődombos, bokros legelőinek egy-egy részét jelölnek ki legelőül, hol rendszeren a patakok is feltalálhatók. Ennél még célravezetőbb az lenne, ha szakitnának azon ősi szokással, hogy a sertésnyájt minden este haza bocsátják a legelőről. A nálunk még eddig nagyon olesó építő faanyag mellett, igen könnyen lehetne a sertések számára éjjeli háló rekeszeket felállítani a határ alkalmas pontjain, hol éjjel meghálva, reggel azonnal a legelőn találják magukat s nem kellene naponta 5—10 kilométer utat tenniük haza és vissza. Ezen közös rekeszek egyes gazdák által alommal ellátva, a különben hazulról nehezen megtrágyázható földek számára termelnék a trágyát. Ezzel eleje vétetnének annak is, hogy a csordából estefelé haza bocsátott sertések, a gyors futás miatt felhevülve az utközben található pocsoltyákból igranak s nem volna oly gyakori a tüdőgyulladás és torokgyík, melynek évenként annyi sertés esik áldozatul nálunk. Ezen rekeszek fedelét szalma képezvén, a fedél időnként alomnak dobatnék s a friss szalma újra a fedélre kerülne. Azon ellenvetés, melyet némely gazda a sertések reggeli és esti etetése miatt vethetne fel, a melyben jelenleg a hazajáró csorda részül, önként elesik, ha tudjuk azt, hogy a jó legelő sertésnek alkalmas legelő mellett, nincs szüksége arra. A hasas és malacos koczákat a mai rendszer mellett is honn tartja minden figyelmes tenyésztő.

A juhtenyésztés nagyon fontos szerepet tölt be megyei állattenyésztésünkben. Ha a statisztikai összeírásokra alapítjuk fejtegetéseinket, nagy visszaesést kellene tapasztalnunk, mert míg az 1884-iki összeírás 113.467 drb. juhot konstatál, addig az 1890-iki összeírás szerint csak 85.767 drb. juh van vármegyénkben, tehát nem kevesebb, mint 27.702 drb. lóval volna kevesebb juhunk 1890-ben, mint azelőtt hat évvel. A számban való némi csökkenést hajlandó vagyok elfogadni, nem egyéb okból, hanem azon egyszerű elvből kifolyólag, melyet Egán Ede fejez ki*) ha azt mondja: „minden havasi vidék történeti fejlődéséből láthatjuk,

*) „Kárpátaink közgazdasági hivatása.“ Egán Ede.

hogy előbb a juh foglalja el ezen (havasi legelő) területeket, míg ez utóbbi a belterjesebb gazdasági rendszer terjedésével a szarvasmarha által mindinkább felfelé szorítottatik.“ Ez elvet én is osztom és szeretném, ha a belterjesebb gazdasági rendszer okozhatná juhállományunk megfogyását. Azonban, bár e belterjes gazdálkodásnak távoli nyomait sem találjuk ugyan megyénkben, de a juhállomány némi fogyását a szarvasmarha létszám emelkedésének szívesen engedem tulajdonítani.

A meglevő viszonyokat és állapotokat nem levén módunkban megváltoztatni, nagy terjedelmű legelőink okszerű kihasználása végett, még nagyon hosszú ideig s talán örökre fontos hivatása lesz vármegyénkben a juhtenyésztésnek. Mai napság tenyésztett havasi juhajtánk ama jó tulajdonsága mellett, hogy szívós és jó tejelő, azon hátránnyal bir, hogy teste kicsiny s alig nyomja meg a 25—30 klgrammot, gyapja pedig a lehető legdurvább.

Évekkel ezelőtt kísérlet tétetett juhállományunk javítása érdekében az által, hogy Ramaszkan-féle kosok osztattak szét egyes tenyésztőknek. Sajnos, hogy ez a kísérlet semmi eredményre nem vezetett, mert a ramaszkan-kosok mételykórban elhullottak, a hátramaradt ivadék keresztéseik pedig a nagy számban újra elvegyültek, ugyszólva elkallódtak. A juhotokat nálunk közös csordákban, esztenákban tartva, kevés remény van hozzá, hogy ily állapotok mellett néhány jobb fajta kos használata valamit lendíteni bírjon az állomány javításán. Erre gyökeres intézkedés lenne szükséges, még pedig legcélszerűbben úgy, ha egy tenyésznáj állítatnák be a gazdasági egylet által, állami támogatás mellett, melyből az évenként kikerülő legelő 25—30 drb. kost 3—4 községnek kiosztva, néhány év alatt igen szép eredményt lehetne elérni az állomány javításában. Természetes, hogy előbb megyei szabályrendelettel kellene megállapítani, hogy azon községekben, hol ilyen fajkosok helyeztetnek el, más kosok nem használhatók, sőt nem is tarthatók. Egyelőre a ramaszkanfajjal kellene így kísérletet tennünk, melyről az átmenet úgy is csak egy lépés s nem esnének azon modern tulzásba, hogy egyszerre akarjunk százados hagyományokat megsemmisíteni, mely eljárás úgy is mindig megboszulja magát.

Nagy csapás juhtenyésztésünkre az, hogy a nagymennyiségben fejt juhtej a lehető legprimitív módon dolgoztatik fel turónak, mi miatt juhturónk idáig semmi néven nevezhető jelentőségre szert nem tehetett. A tudatlan „bá-csok“ gombákkal, füvekkel oltják be a tejet, melyekből a lehető legélvezetlenebb savanyu, sovány sajt és ugyanilyen csipős, sovány turó készül, melyet a napszámos ugyan szívesen fogyaszt, mert kevéssel beéri belőle, de azon túl a mi juhturónk fogyasztásra nem igen számíthat. A mit a „berszányok“ saját juhállományuk tejből turót készítenek havasainkon, az határozottan jobb s annak már piacza is van, de a mi falusi gazdáink juhállományának teje évről-évre határozottan elvesztegettetik a mi élelmes „bácsaink“ által, kik nem a minőségre, hanem arra helyezik a fősúlyt, hogy a gazdáknak minden fejős juh után adandó sajtot minél súlyosabbá, vitzartóbbá s ezzel természetesen soványabbá tehessék, hogy a 16 fontot minél kevesebb tejből lehessen előállítaniok.

Mindezekből azon tanulságot vonhatjuk, hogy megyei juhtenyésztésünkre hova-tovább annál nagyobb gondot kell fordítanunk, mert havasi legelőink jó nagy része még sok időn keresztül csak juhtenyésztés útján lesz értékesíthető. Erre pedig annál nagyobb figyelmet köteleességünk fordítani, mert ez idő szerint havasaink nagy részét idegen országból jövő bérlők a „berszán“-ok használják ki s így azt a jövedelmet is, mely e révén elérhető, ők rakják zsebre és viszik ki az országból és megyénkbel, melyet pedig mi itthon kevés eltelmességgel saját javunkra használhatnánk.

T. Nagy Imre.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közölhetők. de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebb összeg postabélyegekben is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az érdekes postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vastag betűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Alkalmazást keres.

Alkalmazást keres egy, a kolozsmonostori gazdasági tanintézetet jó sikerrel végzett, több évi gyakorlattal bíró, székely származású, nőtlen gazdász, ki önállóan is működött. Címe a kiadóhivatalban G. B. jegy alatt megtehető.

Eladás és vétel.

Kitűnő minőségű tisztított csi-ki rozs, mely a fagynak ellentétében meg nem dől és nagyon késői vetéseknél répa és törökbuza után jól sikerül, mm.-ként zsákkal együtt 10 frtért, 5 mm.-nál több 8 frtért kapható **Ugron Zoltán**nál a székely-keresztúri állomáson, ugyancsak csikból javított buza a 11 frt, 5 mm.-nél felül 9 frtért.

Eladó fajgalambok! czim a szerkesztőségénél

1 him 2 nőtény angol agár és ezeknek több kis fia, továbbá

Kerestetik egy 500—600 holdas földbirtok haszonbérletre. Ajánlatok D. jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Két jó karban levő gőzeséplő-

garnitúra teljes felszereléssel eladó. Tudakozódhatni B. P. jegy alatt a kiadóhivatalban.

Eladó egy minden tekintetben kitűnő 1½ éves Poland-China tenyészkán Bikafalván, u. p. Székely-Udvarhely. Bővebb tájékozást nyújt U. G. jegy alatt a kiadóhivatal.

„LÖVYTUS“ FAVIASZ.

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csak is ezt használják *gyümölcsfák, rózsatövek* nemesítésére, *beteg fák gyógyítására. Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellentáll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő nem hatol át rajta.* Kapható (9.) (33—52.)

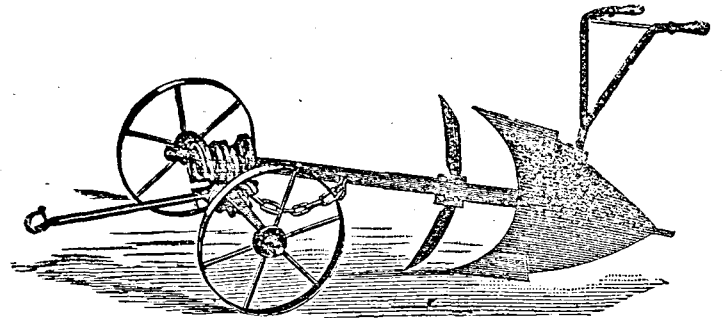
az „I. erdélyi szab. vegyészeti gyárban“ és Tauffer Ferencz utódánál Kolozsvárt.

500 grammos doboz ára frt 1.30

300 „ „ „ „ —.85

150 „ „ „ „ —.45

Elsmerő levelek kuldettek több hazai és ausztriai gazd. akadémiák és szőlészeti iskolák, magán kertészeti és faiskolák által. Kitüntetve lett a bécsi, gráci, kolozsvári kiállításon dícsérő-oklevéllel, a lüttichi kiállításon arany-éremmel. Aradon kiállítási éremmel.

Simonffy István egyes váltó vagy hegyi ekéje.

(7.)

SIMONFFY ISTVÁN

(33 - 52.)

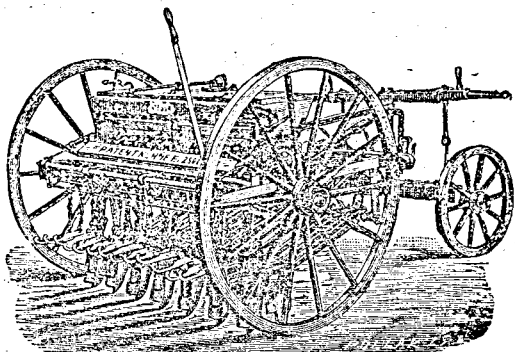
gazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje Kolozsvárt, kultordanteza 48. szám.

Elvállal kijavításra mindennemű gépeket.

Elfogad megrendeléseket *gőzgépek, gőzszivattyúk, zúzógépek, malomszerkezetek, kút és vízvezetékek* elkészítésére.

Készletet tart *saját gyártmányaiból*, nevezetesen egyes, kettős és három borozású ekék és taligák új szerkezetű váltó- vagy hegyi ekék és boronából, továbbá kézi és járgányos cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szőlő-zuzók, borsajtók és több más gépekből, melyeket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánl.

Készítményei jóságáért és használhatóságáért felelősséget vállal Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

61. (8—26.)

Bécs, 1890. Gazdasági kiállítás. Legmagasabb kitüntetés: *Nagy diszokmány!*

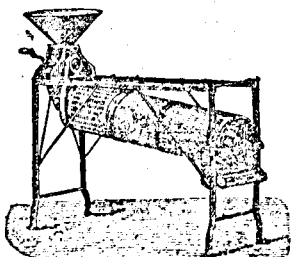
KÜHNE EDE

gazdasági gépgyára Mosonban (alakult 1856-ban.)

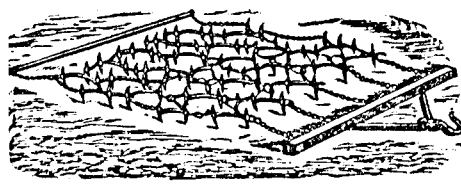
Főraktár: Budapest, VI., váci-körút 21.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek az *általán kedvelt népszerű és több mint 10,000 példányban elterjedt kitűnő Hungaria-Drill sorvetőgépeit.*

Uj! Balance-Hungaria-Drill (Wabrosch szabad.) Legjobb sorvető hegyes vidékre. Könnyű és olcsó repavető gépek. Laacke-féle rét- és szántó-boronák. Turcsányi uj kéregtörője. Egy és kétvasú ekék, kapálók, töltőgetők, rosták, konkolyozók s minden más gazdasági eszközök készletben.

Árjegyzékek kívánatra.

Alapított 1858-ban.

Ő cs. és kir. fensége József főherczeg udv szállítója

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerkezetek gyára, harang- és ércöntődéje Kolozsvárt, belmonostor-uteza 12. szám.

Ajánlja gyártmányait, mint magyar különlegességet

KUTAKBAN és mindennemű szivattyúkban, tüzi- és kerti fecskendőkben.

Ajánlkozik **köz- és magán-fürdők** felszerelésére, szagmentes ürszékek felállítására.

25. Elvállal (28—30.)

teljes vízvezetékek és csatornázások berendezését, városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett.

minden víziművi munka gyors és pontos kivitelére. Képes árlapok és részletes költségtervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.

Egyetlen belföldi **szivattyú-gyár!**

UJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudására hozni, hogy Kolozsvárt, főtér 13. sz. a (br. Wesselényi-ház)

FOLLY VICTOR

váltótörvényszéki bejegyzett cég alatt

bank- és pénzváltó-üzletet nyitottam a következő üzletkörökkel:

Értékpapírok, arany és ezüst pénznek és külföldi bankjegyek vétele és eladása.

Kisorsolt értékpapírok és mindennemű kamatszelvevények beváltása. Nyeremények leszámítolása és értékpapíroknak új szelvényekkel való ellátása.

Utaltványok kiállítása a külföldre bármely értékben. — Igérvények elárúsítása.

Midőn vállalatomat a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlani bátorodom, egyszerűen kijelentem, hogy e téren való hosszabb működésem, továbbá úgy a kolozsvári, mint a felső pénzintézetekkel fenntartott széles körű és előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe hoznak, hogy t. megbízóimnak mindenkor a legnagyobb előnyöket biztosíthatom.

Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszközölöm és készséggel szolgálom minden a banküzlet körébe vágó felvilágosítással

2. (34—52.)

Kiváló tisztelettel **FOLLY VICTOR.**